

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Ministry of Education and Research of the Republic of Moldova
Universitatea de Stat din Moldova
Moldova State University

COORDONAT
COORDINATED BY

Consiliul Științific
Scientific Council
Proces verbal nr./Minute no. ____
din / date _____
Președinte/ President _____

APROBAT
APPROVED

La ședința **Senatului USM**
MSU Senate
Proces verbal nr./Minute no. ____
din / date _____
Rector/Rector _____

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT
STUDY PLAN
pentru ciclul III, studii superioare de licență
Cycle III, Doctor degree

ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE
DOCTORAL SCHOOL OF ECONOMIC SCIENCES

Consortiu: Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul

Nivelul de calificare ISCED – 8

Level of Qualification, ISCED - 8

codul și denumirea **Domeniului științific - 5. Științe sociale și economice**

Code and title Scientific Field - 5. Social and economic sciences

codul și denumirea **Ramurei științifice – 52. Științe economice**

Code and title Scientific Branch - 52. Economic sciences

codul și denumirea **Profilului științific – 522. Finanțe, contabilitate, analiză economică**

Code and title Scientific Profile - 522. Finance, accounting, economic analysis

codul și denumirea **Specialității științifice – 522.02 - Contabilitate; audit; analiza economică**

Code and title Scientific Specialty - 522.02 - Accounting; audit; economic analysis

Numărul total de credite de studiu - 180

Total Number of Credits - 180

Titlul obținut – doctor în științe economice

Title awarded – PhD in Economics

Baza admiterii - diplomă de studii superioare de master sau un act echivalent de studii

Access Requirements - Diploma of Master's Degree or an equivalent document of studies

Limba de instruire – română, rusă, engleză

Language of Instruction - Romanian / Russian / English

Forma de organizare a învățământului – cu frecvență

Mode of Study – full-time

ELABORAT
ELABORATE
CONSILIUL ȘCOLII DOCTORALE
DOCTORAL SCHOOL BOARD
Proces verbal nr./Minute no. 5 din / date 20.03.2023

CALENDAR ACADEMIC
ACADEMIC CALENDAR

Anul de studii / Year of study	Activități didactice/ Course Calendar	Sesiuni Examination	Activități de cercetare Research Activities	Evaluarea activităților de cercetare Evaluation of Research Activities	Vacanțe/ Holidays
Anul de studii I/ Year of study I					
PROGRAM DE STUDII SUPERIOARE AVANSATE/ ADVANCED HIGHER STUDIES PROGRAM			PROGRAM DE CERCETARE/ RESEARCH PROGRAM		
Semestrul I/ Semester I 1.11.2023- 24.03.2024	1.11.2023- 24.12.2023 8 săptămâni/ 8 weeks	Bază/ basic 15.01.2024- 28.01.2024 2 săptămâni/ 2 weeks Suplimentară/ supplementary 26.02.2024-03.03.2024 1 săptămâni/ 1 week	29.01.2024-24.03.2024 8 săptămâni/ 8 weeks		25.12.2023-14.01.2024 3 săptămâni/ 3 weeks
Semestrul II/ Semester II 05.02.2024- 31.10.2024	25.03.2024- 26.05.2024 8 săptămâni/ 8 weeks	Bază/ basic 27.05.2024-09.06.2024 2 săptămâni/ 2 weeks Suplimentară/ supplementary 16.09.2024-22.06.2024 1 săptămână/ 1 week	10.06.2024-30.06.2024 3 săptămâni/ 3 weeks 16.09.2024-31.10.2024 6 săptămâni/ 6 weeks	02.09.2024- 15.09.2024 2 săptămâni/ 2 weeks	05.05.2024-13.05.2024 1 săptămână/ 1 week 01.07.2024-01.09.2024 9 săptămâni/ 9 weeks
Anul de studii II/ Year of study II					
1.11.2023- 31.10.2024	PROGRAM DE CERCETARE/ RESEARCH PROGRAM			02.09.2024- 15.09.2024 2 săptămâni/ 2 weeks	25.12.2023-14.01.2024 3 săptămâni/ 3 weeks 05.05.2024-13.05.2024 1 săptămână/ 1 week 01.07.2024-01.09.2024 9 săptămâni/ 9 weeks
Anul de studii III/ Year of study III					
1.11.2023- 31.10.2024	PROGRAM DE CERCETARE/ RESEARCH PROGRAM SUSȚINEREA TEZEI DE DOCTORAT/ DISSERTATION DEFENSE				25.12.2023-14.01.2024 3 săptămâni/ 3 weeks 05.05.2024-13.05.2024 1 săptămână/ 1 week 01.07.2024-01.09.2024 9 săptămâni/ 9 weeks

CONȚINUT
CONTENT

Cod Code	Modulul / disciplina Module/course	Total ore Total Number of Hours	Inclusiv		Forma de evaluare Assessment	Credite ECTS Credits
			Contact direct Contact Hours	Studiu individu al Independ ent study		
ANUL I <i>1st year</i>						
PROGRAM DE STUDII SUPERIOARE AVANSATE <i>PROGRAM OF ADVANCED HIGHER STUDIES</i>						
T.01.O.1	Metodologia cercetării științifice <i>Scientific research methodology</i>	180	30	150	examen <i>exam</i>	6
T.01.O.2	Managementul proiectului de doctorat <i>Doctoral project management</i>	180	30	150	examen <i>exam</i>	6
S.01.O.3	Scriere academică și comunicare științifică <i>Academic writing and scientific communication</i>	180	30	150	examen <i>exam</i>	6
S.01.O.4	Designul proiectului de doctorat <i>PhD project design</i>	180		180	examen <i>exam</i>	6
S.02.O.5	Problemele contabilității și raportării financiară în contextul implementării politicilor contabile moderne <i>Problems of accounting and financial reporting in</i>	180	10	170	examen <i>exam</i>	6

	<i>the context of the implementation of modern accounting policies</i>					
S.02.O.6	Audit și reglementare <i>Audit and regulation</i>	180	10	170	examen <i>exam</i>	6
S.02.O.7	Studiul istoriografic și bibliografic în domeniul de cercetare <i>Historiographic and bibliographic study in the field of research</i>	180	10	170	examen <i>exam</i>	6
PROGRAM DE CERCETARE <i>RESEARCH PROGRAM</i>						
Participarea la conferințe științifice (cu comunicare) <i>Participation at scientific conferences (with communication)</i>		180		180	1 comunicare <i>1 communication</i>	6
Publicarea articolelor științifice <i>Publication of scientific articles</i>		180		180	1 articol <i>1 article</i>	6
Susținerea publică a referatului științific nr. 1 <i>Public presentation of the scientific report nr. 1</i>		180		180	admis/respins <i>admitted / rejected</i>	6
Total anul I <i>Total number for the 1st year of study</i>		1800	120	1680		60
ANUL II <i>2nd year</i>						
PROGRAM DE CERCETARE <i>RESEARCH PROGRAM</i>						
Colectarea materialului praxiologic, analiza datelor statistice/ modelarea situațiilor economice <i>praxiological material collection, analysis of statistical data / modeling of economic situations</i>		300		300	bază de date statistice <i>statistical database</i>	10
Publicarea articolelor științifice <i>Publication of scientific articles</i>		600		600	2 articole <i>2 articles</i>	20
Participarea la conferințe științifice (cu comunicare) <i>Participation at scientific conferences (with communication)</i>		300		300	2 comunicări <i>2 communications</i>	10
Susținerea publică a referatului științific nr. 2 <i>Public presentation of the scientific report nr. 2</i>		300		300	admis/respins <i>admitted / rejected</i>	10
Susținerea publică a referatului științific nr. 3 <i>Public presentation of the scientific report nr. 3</i>		300		300	admis/respins <i>admitted / rejected</i>	10
Total anul II <i>Total number for the 2nd year of study</i>		1800		1800		60
ANUL III <i>3rd Year</i>						
PROGRAM DE CERCETARE <i>RESEARCH PROGRAM</i>						
Publicarea articolelor științifice <i>Publication of scientific articles</i>		600		600	2 articole <i>2 articles</i>	20
Susținerea publică a tezei de doctorat <i>Public defense of the doctoral thesis</i>		1200		1200	Teza de doctorat <i>Doctoral thesis</i>	40
Total anul III <i>Total number for the 3rd year of study</i>		1800		1800		60
TOTAL <i>TOTAL</i>		5400	120	5280		180

NOTĂ EXPLICATIVĂ

1. Descrierea programului de studii superioare de doctorat.

Programul de studii superioare de doctorat la Specialitatea 522.02 - Contabilitate; audit; analiza economică este de tip științific și se încadrează în: domeniul științific 5. Științe sociale și economice, ramura științifică 52. Științe Economice, și profilul științific 522. Finanțe, contabilitate, analiză economică. Domeniul științific Științe sociale și economice ajută la explicarea modului în care funcționează societatea, explorând totul, de la factorii declanșatori ai creșterii economice și cauzele șomajului până la ceea ce îi face pe oameni fericiți. Științele sociale și economice studiază toate aspectele societății – de la evenimentele și realizările trecute până la comportamentul uman și relațiile dintre grupuri, mediu de afaceri și fenomene economice. Cercetarea științelor sociale și economice oferă perspective de identificarea a modurilor în care indivizii, grupurile, întreprinderile, managerii, corporațiile și alte instituții iau decizii, își exercită puterea și răspund la schimbarea mediului micro, mezo, macro și mondoeconomic.

Cercetarea științifică în Profilul științific 522. Finanțe, contabilitate, analiză economică oferă pregătirea unui specialist competent pentru a lucra în diverse segmente ale pieței financiare, prin formarea unui sistem de licență de cunoștințe fundamentale și abilități practice în domeniul finanțelor, contabilității și auditului folosind tehnologii tradiționale și inovatoare în cercetare.

Conținutul **Specialității științifice – 522.02 - Contabilitate; audit; analiza economică** este dezvoltarea teoriei și istoriei dezvoltării metodologiei și organizării contabilității, analiza economică a activităților financiare și economice, control, audit și statistică, metode de contabilitate, analiză, auditul, controlul și prognoza ca factori unici ai activității economice, precum și a fenomenelor socio-economice de masă, metode de evaluare a riscurilor și de luare a deciziilor în condiții de incertitudine; studiul tiparelor în condiții specifice de loc și timp. Obiectele cercetării sunt: doctrine și teorii care relevă esența și metodologia contabilității, analizei, auditului, statisticii; activități financiare și economice, organizații de diferite forme de proprietate, forme organizatorice și juridice; relațiile economice ale organizațiilor din industrie, regiune, economie națională.

2. Obiectivele programului de studii superioare de doctorat, inclusiv corespunderea acestora misiunii universității;

Obiectivele programului de doctorat **522.02 - Contabilitate; audit; analiza economică** sunt:

- asigurarea doctoranzilor cu un nivel înalt de cunoștințe de specialitate și înțelegere, competențe înalte, care să le permită integrarea cunoștințelor la asigurarea complexității activităților de cercetare economică, formularea argumentelor și comunicarea concluziilor mediului academic, științific și profesional;
- dezvoltarea capacității de acțiune independentă/în echipă și creativ în abordarea și soluționarea problemelor complexe în domeniul științelor economice ale economiei naționale și internaționale, utilizând abilitățile strategice, analitice și tehnice, asumându-și responsabilitatea pentru deciziile luate;
- stimularea interesului teoretic și practic a doctoranzilor asupra evoluției economiilor internaționale, naționale și a entităților economice din perspectiva programelor de cercetare-dezvoltare necesare creării de inovații, punându-se accent pe utilizarea metodelor de cercetare cross-disciplinare;
- formarea capacității de elabora prognoze, utilizând cercetările de teren, modelare economică și gestiunea datelor, în scopul formulării de recomandări pentru perfecționarea economiei naționale;
- dezvoltarea unei atitudini critice prin utilizarea și interpretarea coerentă a teoriilor, modelelor în științelor economice;
- formarea și dezvoltarea de abilități superioare de cercetare independentă și utilizarea eficientă a informației.

Aceste obiective corespund misiunii Universității de Stat din Moldova, sunt desprinse din necesitatea de formare în domeniul 52. Științe Economice și sunt corelate cu următoarele documente strategice instituționale: Planul Strategic, Strategia de cercetare și inovare, Plan strategic instituțional de internaționalizare.

Prin urmare, studiile superioare la ciclul III doctorat corespund nivelului 8 ISCED, fiind o continuare a studiilor superioare ciclului I Licență și ciclul II Masterat. Programul de doctorat la

specialitatea **522.02 - Contabilitate; audit; analiza economică** este organizat în conformitate cu Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17 iulie 2014, Regulamentul privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1007 din 10 decembrie 2014, PLAN-CADRU pentru studii superioare (ciclul III – Doctorat), aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 1036 din 28 septembrie 2020, Carta universitară USM, Regulamentul instituțional de organizare și funcționare a programelor de studii de doctorat al USM, Regulamentul Școlii Doctorale de Științe Economice.

Pe parcursul programului de doctorat care este, de regulă, de 3 (4) ani (prelungirea cu 1-2 ani fiind o excepție), sub îndrumarea conducătorilor de doctorat și a 3 membri ai comisiei de îndrumare, doctorandul va acumula cunoștințe, și competențe profesionale avansate în domeniu, având posibilitatea să-și orienteze activitatea de cercetare științifică spre teme prioritare specifice: alocarea resurselor economice în noua economie, analiza activității economice electronice, îmbunătățirea teoriei consumatorului și teoriei firmei în economia bazată pe cunoaștere și inovare, analiza modelului economic al Republicii Moldova, analiza eficienței politicilor economice asupra dezvoltării durabile a economiei naționale, determinarea impactului politicilor educaționale asupra competitivității economiei Republicii Moldova.

Este vorba despre abilități avansate de sinteză, evaluare și decizie în probleme specifice domeniului necesare în activitatea de cercetare, didactică și profesională.

În vederea formării acestor competențe, planul de învățământ cuprinde două componente:

I. *Programul de pregătire bazat pe studii universitare avansate* (anul I), care are la bază *curricula* stabilită de școala doctorală. Acesta are ca scop studierea următoarelor unități de conținut: Metodologia cercetării științifice; Managementul proiectului de doctorat; Scriere academică și comunicare științifică; Problemele contabilității și raportării financiare în contextul implementării politicilor contabile moderne; Audit și reglementare; Studiul istoriografic și bibliografic în domeniul de cercetare, dobândirea unor cunoștințe avansate privind economia ca formă a activității umane, întreprinderea în condițiile economiei de piață, piața și mecanismul funcționării ei, elasticitatea cererii și ofertei etc.

II. *Programul individual de cercetare științifică* (anii II și III) începe după aprobarea proiectului de cercetare științifică de către comisia de îndrumare, în care este prezentată tema și metodologia de cercetare pentru realizarea tezei de doctorat. Acesta are ca obiectiv final realizarea unei lucrări de cercetare relevante, caracterizate prin originalitate, identificarea de soluții, dar și de noi direcții de cercetare.

Studiile superioare de doctorat se finalizează cu prezentarea și susținerea tezei de doctorat pentru care studentul doctorand va obține 40 credite.

Pentru a obține diploma de studii universitare de doctorat, ciclul III, este necesară realizarea integrală a programului (180 credite): promovarea probelor de evaluare, care include 6 examene, realizarea și publicarea de cercetări științifice și susținerea tezei de doctorat cu calificativul: cel puțin *bine*.

Corespunderea programului de doctorat strategiei instituționale și naționale de dezvoltare științifică. Studiile superioare de doctorat în cadrul Școlii Doctorale de Științe Economice sunt organizate în conformitate cu prioritățile naționale reflectate în documentele de importanță națională prin strategii și obiective care direct vizează activitatea de cercetare, inovare și transfer tehnologi, după cum urmează:

- Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova-2030” este indicat Obiectivul nr.4 „Garantarea educației de calitate pentru toți și promovarea oportunităților de învățare pe parcursul întregii vieți” care vizează AXA nr.7: Cercetare științifică – parte componentă a sistemului de învățământ și factor de dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, dar și de constituire a unei societăți bazate pe cunoaștere.

- Proiectul Strategiei de dezvoltare a educației pentru anii 2021-2030 „Educația 2030”, Obiectivul strategic nr.8: Cercetarea științifică *versus* sursa inovațiilor și a schimbărilor în educație reflectă necesitatea dezvoltării sistemului de cercetări științifice din perspectiva integrării învățământului, cercetării și pieței muncii asigurând până în anul 2030 acoperirea cu cercetări științifice cu cel puțin 50% a problemelor prioritare.

- Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023 (Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.381/2019) care și-a prezentat ca drept scop creșterea eficienței sistemului național de cercetare și inovare și asigurarea condițiilor optime pentru generarea de noi cunoștințe obținute în baza cercetărilor fundamentale și aplicative și implementarea acestora în vederea sporirii competitivității economiei naționale și a nivelului general de bunăstare, conține 5 obiective generale divizate în obiective specifice și acțiuni.

- Foaia națională de parcurs pentru integrarea Republicii Moldova în Spațiul european de cercetare pe anii 2019-2021 (Aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1081 din 8 noiembrie 2018) conține 5+1 priorități și acțiuni orientate spre realizarea unor schimbări durabile pentru ca Republica Moldova să atingă nivelul performanței și a eficacității cercetării europene.

Scopul unic al acestor documente naționale menționate constă în elaborarea unui sistem capabil să creeze cunoaștere științifică performantă în vederea creșterii competitivității economiei naționale și a gradului de bunăstare a populației, ceea ce reflectă și impactul major al prezentului program de doctorat. Punte de legătură dintre politicile naționale și realizarea acestora prin programul de doctorat este Strategia de Dezvoltare a Universității de Stat din Moldova (2021-2026), care are ca misiune strategică Formarea cadrelor de înaltă calificare pentru economia națională, capabile să activeze în condițiile, în schimbare ale vieții și economiei de piață cât și Organizarea și desfășurarea de cercetări științifice fundamentale și aplicative, orientate spre soluționarea problemelor actuale socio-economice și realizarea transferului tehnologic al rezultatelor cercetării științifice universitare.

3. Cunoștințele, abilitățile și competențele asigurate de programul de studii superioare de doctorat;

Acest program vizează dezvoltarea competențelor de cercetare în domeniul științelor economice. Programul de studii de studii superioare de doctorat asigură formarea competențelor profesionale și transversale specifice domeniului 52. Științe Economice.

Cunoștințele, abilitățile și competențele de studiu preconizate - corelate cu Cadrul Național al Calificărilor sunt:

- 1) Cercetarea de noi categorii, concepții, teorii, prin perfecționarea metodelor existente de cercetare și propunerea metodelor noi;
- 2) Înțelegerea legităților de formare, funcționare și evoluție a diferitor tipuri de sisteme economice;
- 3) Implementarea rezultatelor cercetării și elaborarea publicațiilor științifice originale;
- 4) Propunerea instrumentelor de ajustare a economiei în condiții de incertitudine și modificări în mediul economic și geopolitic;
- 5) Elaborarea și redactarea documentelor și rapoartelor ce țin de dezvoltarea națională, regională și mondială;
- 6) Gestionarea informației prin operarea cu baze de date masive și integrarea rețelelor informaționale naționale și internaționale;
- 7) Proiectarea metodologiei de lansare, organizare și implementare a proiectelor de cercetare-dezvoltare;
- 8) Acționare independentă, adaptivă și creativă în abordarea și soluționarea problemelor prin autoperfecționarea competențelor personale;
- 9) Comunicarea într-un mediu academic prin demonstrarea responsabilităților de organizare administrativă și de management al echipei;
- 10) Demonstrarea de leadership și inovație prin integrarea și perfecționarea personalului în contexte de muncă;
- 11) Evitarea practicilor inadecvate de comportament și fraudă intelectuală.

4. Racordarea programului de studii superioare de doctorat și a conținuturilor din Planul de învățământ la tendințele internaționale din domeniu;

Pe măsură ce economia globală pivotează de la pandemie la redresare în 2021, comportamentul consumatorilor și puterea de cumpărare rămân în mare măsură dependente de realitățile economice și, prin urmare, înțelegerea factorilor care influențează peisajul economic și financiar este mai importantă

acum ca niciodată pentru strategia de afaceri. În elaborarea planului de învățământ au fost identificate următoarele tendințe: redresarea economică inegală din cauza coronavirusului (COVID-19), creșterea datoriilor publice, resetarea globalizării, activități cu valoare adăugată mai mare și schimbarea frontierelor pieței drept cei cinci factori cheie care modelează noua eră economică globală. Menținerea pasului cu aceste tendințe pe măsură ce evoluează dincolo de pandemie va ajuta știința să identifice riscuri și noi oportunități pentru a se adapta și a merge mai departe cu o direcție strategică mai puternică.

5. Consultarea partenerilor în procesul de elaborare a programului de studii superioare de doctorat (angajatori, profesori, absolvenți, studenți-doctoranzi);

La nivel de Școală Doctorală, în cadrul Consiliului Școlii Doctorale de Științe Economice este inclus un reprezentant al pieței muncii, din afara Școlii Doctorale, cu titlu științific în științe economice. În cadrul ședințelor de lucru al Consiliului Școlii Doctorale de Științe Economice sunt discutate conținuturile planului de învățământ, tipurile de sarcini pentru studiul individual, metodele de desfășurare a orelor cât și corelarea unităților de conținut pentru a favoriza parcurgerea traseului științific individual de către studenții-doctoranzi. A fost analizat Ghidul Cercetătorului al Institutului Cercetare și Inovare din cadrul Universității de Stat din Moldova, Codul cu privire la Știință și Inovare al Republicii Moldova, fișele de post a cadrelor didactice din cadrul Facultății de Științe Economice USM și a cercetătorilor din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice, în vederea determinării calificării necesare a unui specialist din domeniul cercetării științelor economice și identificării necesarului de cunoștințe, abilități și competențe ce vor fi asigurate prin realizarea programului de doctorat. Semestrial, studenții-doctoranzi sunt chestionați cu privire la calitatea și relevanța disciplinelor predate. Chestionarele sunt prelucrate de către Directorul Școlii Doctorale, sunt discutate în cadrul ședințelor de Consiliul Școlii Doctorale de Științe Economice și sunt luate în calcul la elaborarea conținuturilor pentru anul următor al admiterii. De asemenea, sunt analizate și luate în considerare directivele și recomandările parvenite din partea organismelor publice naționale precum MEC, ANACEC, ANCD ș.a.

6. Relevanța programului de studii superioare de doctorat pentru dezvoltarea domeniilor cercetării și inovării și pentru piața muncii.

Cercetarea științifică economică academică reprezintă, fără îndoială, una dintre structurile de reflecție și de creație științifică cele mai importante și mai semnificative ale societății contemporane. Această activitate se desfășoară în mod neîntrerupt de două decenii și a abordat, în tot acest timp, multe teme de interes și rezonanță teoretică ca și o multitudine de subiecte de actualitate sau care au avut și au un coeficient ridicat de stringență sau practicabilitate, absolvenții programelor de doctorat pot fi angajați conform clasificatorului ocupațional Aprobant prin Hotărârea Guvernului nr.208/2021 pentru următoarele funcții: 1213 Conducători/conducătoare din domeniul politicilor și planificării, 1345 Conducători/conducătoare servicii din domeniul educației, 310 Profesori universitari/profesoare universitare și asimilați/asimilate. Ca urmare, amploarea de produse științifice și intelectuale al acestui tip de cercetare este extrem de relevantă și are un potențial important de a oferi soluții, atât cu caracter general cât și cu caracter punctual, la multe dintre provocările prezente sau viitoare pe domeniul cunoașterii și acțiunii economice (inclusiv al proiectării politicilor guvernamentale).

Titlul obținut: doctor în științe economice.

EXPLANATORY NOTE

1. Description of the higher doctoral studies programme.

The higher doctoral studies programme within Speciality 522.02 - Accounting; audit; economic analysis is a scientific degree that is included in the scientific area 5. Social and economic sciences, scientific branch 52. Economic Sciences and the scientific profile 521. Economics, business, administration. The scientific area of Social and economic sciences facilitates explaining the way a society functions, exploring everything starting with the triggering factors of economic growth and the causes of unemployment and finishing with what makes people happy. The social and economic

sciences study all aspects of society – from past events and achievements up to human behaviour and bonds within groups, the business environment and economic phenomena. Research in the field of social and economic sciences provides possibilities for identifying the ways in which individuals, groups, businesses, managers, corporations and other institutions make decisions, exert their power and answer to changes in the micro, mezo, macro and mondoeconomic environment.

Scientific research in the Scientific Profile 522. Finance, accounting, economic analysis provides the training of a specialist competent to work in various segments of the financial market, through the formation of a system of fundamental knowledge and practical skills in the field of finance, accounting and auditing using traditional and innovative technologies in research.

The content of the **Scientific Speciality – 522.02 - Accounting; audit; economic analysis** is the development of the theory and history of the development of accounting methodology and organization, economic analysis of financial and economic activities, control, audit and statistics, accounting methods, analysis, audit, control and forecasting as unique factors of economic activity, as well as socio-economic mainstream phenomena, methods of risk assessment and decision-making under conditions of uncertainty; the study of patterns in specific conditions of place and time. The objects of the research are: doctrines and theories that reveal the essence and methodology of accounting, analysis, auditing, and statistics; financial and economic activities, organizations of different forms of ownership, organizational and legal forms; economic relations of organizations in the industry, region, and national economy.

2. Objectives of the higher doctoral studies programme, including their correspondence with the mission of the university:

Objectives of the doctoral studies programme 522.02 - Accounting; audit; economic analysis are:

- Providing the doctoral students with a high level of specialized knowledge and comprehensiveness, high-level skills, which would allow them to integrate knowledge to the insurance of complex economic research activities, formulating arguments and communicating conclusions to the academic, scientific and professional environment;
- Developing the ability to act independently/as member of a team and creatively in addressing and solving complex problems in the field of economic sciences of national and international economies, using strategic, analytical and technical skills, and assuming responsibility for the decisions made;
- Stimulating the theoretical and practical interest of doctoral students regarding the evolution of international, and national economies and economic entities from the perspective of research and development programs necessary for the creation of innovations, emphasizing the use of cross-disciplinary research methods;
- Training in the ability to develop forecasts, using field research, economic modelling and data management, in order to formulate recommendations for the improvement of the national economy;
- Developing a critical attitude through the use and coherent interpretation of theories, and models in economic sciences;
- Training and development of superior independent research skills and effective use of information.

These objectives correspond with the mission of the State University of Moldova, derive from the formation needs in area 52. Economic Science and correlate with the following strategic institutional documents: Strategic Plan, Strategy of research and innovation, Strategic institutional plan of internationalization.

Therefore, third-cycle higher doctoral studies correspond to the 8th level of ISCED, being an extension of first-cycle Bachelor's and second-cycle Master's higher studies. The doctoral programme for the speciality 521.01 – Economic theory and economic policies is organized according to the Education Code of the Republic of Moldova no. 152 from 17th of July 2014, Regulation regarding the organization of higher doctoral, third-cycle studies, approved by Government Decision no. 1007 of December 10, 2014, the FRAMEWORK PLAN for higher studies (cycle III – Doctorate), approved by Order of the Minister of Education no. 1036 of September 28, 2020, USM University Charter,

Institutional Regulations for the organization and operation of USM doctoral study programs, Regulations of the Doctoral School of Economic Sciences.

During the doctoral studies programme, which is, usually, 3 (4) years long (extension of 1-2 years being an exception), under the guidance of doctoral instructors and 3 members of the guidance committee, the doctoral student will assimilate knowledge, advanced professional competences in the area of study, having the possibility to direct the research activity towards specific priority topics: allocation of economic resources in the new economy, analysis of electronic economic activity, improvement of the consumer theory and the theory of the firm in the economy based on knowledge and innovation, analysis of the economic model of the Republic of Moldova, analysis of the effectiveness of economic policies on the sustainable development of the national economy, determination of the impact of educational policies on competitiveness economy of the Republic of Moldova.

It is about advanced abilities to synthesize, evaluate and decide regarding problems specific to the field necessary in the research, didactic and professional activity.

In order to train these skills, the education plan includes two components:

I. *The preparation programme based on advanced university studies (Ist year)*, which is based on the *curricula* established by the doctoral school. Its aim is to study the following content units: Scientific research methodology; Doctoral project management; Academic writing and scientific communication; Problems of accounting and financial reporting in the context of the implementation of modern accounting policies; Audit and regulation; Historiographic and bibliographic study in the field of research, acquiring advanced knowledge about the economy as a form of human activity, the business under the conditions of the market economy, the market and the mechanism of its operation, the elasticity of demand and supply, etc.

II. *The individual scientific research program (years II and III)* begins after the approval of the scientific research project by the guidance committee, to whom the theme and research methodology for the realization of the doctoral thesis are presented. Its final objective is the realization of a work of relevant research, characterized by originality, the identification of solutions, but also of new research directions.

Higher doctoral studies are completed with the presentation and defense of the doctoral thesis for which the doctoral student will obtain 40 credits.

In order to obtain the degree of doctoral university studies, cycle III, it is necessary to complete the entire program (180 credits): passing the evaluation tests, which include 6 exams, conducting and publishing scientific research and defending the doctoral thesis with the qualification: at least *good*.

Correspondence of the doctoral program to the institutional and national strategy of scientific development. Higher doctoral studies within the Doctoral School of Economic Sciences are organized in accordance with the national priorities reflected in the documents of national importance through strategies and objectives directly aimed at research, innovation and technology transfer activity, as follows:

- In The National Development Strategy "Moldova-2030", Objective no. 4 indicates "Guaranteeing quality education for all and promoting lifelong learning opportunities" which aims at AXA no. 7: Scientific research - a component of the education system and factor of development, innovation and technological transfer, but also of establishing a society based on knowledge.

- The project of the Education Development Strategy for the years 2021-2030 "Education 2030", Strategic Objective no. 8: Scientific research *versus* the source of innovations and changes in education reflects the need to develop the scientific research system from the perspective of integrating education, research and the labour market ensuring by the year 2030, coverage of at least 50% of priority issues with scientific research.

- The national program in the fields of research and innovation for the years 2020-2023 (Approved by Government Decision no. 381/2019) whose goal was to increase the efficiency of the national research and innovation system and ensure optimal conditions for the generation of new knowledge based on fundamental and applied research and their implementation in order to increase

the competitiveness of the national economy and the general level of well-being, it contains 5 general objectives divided into specific objectives and actions.

- The national roadmap for the integration of the Republic of Moldova into the European Research Area for the years 2019-2021 (Approved by Government Decision No. 1081 of November 8, 2018) contains 5+1 priorities and actions aimed at achieving sustainable changes for the Republic of Moldova to reach the level of performance and effectiveness of European research.

The sole purpose of these mentioned national documents is to develop a system capable of creating high-performance scientific knowledge in order to increase the competitiveness of the national economy and the level of well-being of the population, which also reflects the major impact of this doctoral program. The link between national policies and their realization through the doctoral program is the Development Strategy of the State University of Moldova (2021-2026), which has as its strategic mission the training of highly qualified personnel for the national economy, able to act in the changing conditions of life and the market economy as well as the Organization and conduct of fundamental and applied scientific research, oriented towards the solution of current socio-economic problems and the realization of the technological transfer of the results of university scientific research.

3. The knowledge, skills and competencies provided by the doctoral higher education programme;

This program aims to develop research skills in the field of economic sciences. The doctoral higher studies program ensures the formation of professional and transversal skills specific to the field 52. Economic Sciences.

The expected knowledge, skills and study competencies - linked to the National Qualifications Framework are:

- 1) Researching new categories, concepts, and theories, by improving existing research methods and proposing new methods;
- 2) Understanding the legalities of the formation, operation and evolution of different types of economic systems;
- 3) Implementation of research results and elaboration of original scientific publications;
- 4) Proposing instruments for adjusting the economy in conditions of uncertainty and changes in the economic and geopolitical environment;
- 5) Elaboration and drafting of documents and reports related to national, regional and mondial development;
- 6) Information management by operating with massive databases and integrating national and international informational networks;
- 7) Designing the methodology for launching, organizing and implementing research and development projects;
- 8) Independent, adaptive and creative action in approaching and solving problems through self-improvement of personal skills;
- 9) Communication in an academic environment by demonstrating administrative organization and team management responsibilities;
- 10) Demonstration of leadership and innovation through the integration and improvement of personnel in work contexts;
- 11) Avoidance of inappropriate behaviour practices and intellectual fraud.

4. Connecting the higher doctoral studies program and the contents of the Curriculum to the international trends in the field;

As the global economy pivots from the pandemic to recovery in 2021, consumer behaviour and purchasing power remain highly dependent on economic realities, and therefore understanding the factors influencing the economic and financial landscape is now more important than ever to strategy business. In developing the curriculum, the following trends were identified: uneven economic recovery due to the coronavirus (COVID-19), rising public debt, resetting globalization, higher value-added activities and changing market boundaries as the five key factors shaping the new global

economic era. Keeping pace with these trends as they evolve beyond the pandemic will help science identify risks and new opportunities to adapt and move forward with a stronger strategic direction.

5. Consulting partners in the process of developing the higher doctoral studies programme (employers, teachers, graduates, doctoral students);

At the Doctoral School level, the Council of the Doctoral School of Economic Sciences includes a representative of the labour market, from outside the Doctoral School, with a scientific title in economic sciences. During the working sessions of the Council of the Doctoral School of Economic Sciences, the contents of the education plan, the types of tasks for individual study, the methods of carrying out the lessons and the correlation of the content units are discussed in order to favour the completion of the individual scientific path by the doctoral students. The Researcher's Guide of the Research and Innovation Institute of the State University of Moldova, the Science and Innovation Code of the Republic of Moldova, the job descriptions of teaching staff from the USM Faculty of Economic Sciences and researchers from the National Institute of Economic Research were analyzed in order to determine the necessary qualification of a specialist in the field of economic science research and to identify the necessary knowledge, skills and competences that will be ensured through the completion of the doctoral program. Every semester, doctoral students are questioned about the quality and relevance of the subjects taught. The questionnaires are processed by the Director of the Doctoral School, are discussed during the meetings of the Council of the Doctoral School of Economic Sciences and are taken into account when developing the contents for the following year of admission. Directives and recommendations received from national public bodies such as MEC, ANACEC, ANCD etc. are also analyzed and taken into account.

6. The relevance of the doctoral higher education program for the development of the fields of research and innovation and for the labour market.

Academic economic scientific research is undoubtedly one of the most important and significant structures of scientific reflection and creation in contemporary society. This activity has been carried out continuously for two decades and has addressed, during all this time, many topics of interest and theoretical resonance as well as a multitude of current topics or that had and have a high quotient of stringency or practicability, the graduates of the programs of doctorate can be employed according to the occupational classification Approved by Government Decision no. 208/2021 for the following positions: 1213 Leaders in the field of policies and planning, 1345 Leaders of services in the field of education, 310 University professors and assimilated. As a result, the breadth of scientific and intellectual products of this type of research is highly relevant and has an important potential to provide solutions, both general and specific, to many of the current or future challenges in the field of economic knowledge and action (including the design of government policies).

Title obtained: Doctor of Economic Sciences.